

A közigazgatási szakvizsga „Államigazgatás” c. tananyagrészéhez tartozó írásbeli esszé kérdések

(2025. március 10.)

Az írásbeli vizsgák részét képezik tesztfeladatok (mondat-kiegészítés, többszörös választásos kérdés) és jogesetmegoldások is, de ezek a kérdések nem nyilvánosak!

15 PONTOS KÉRDÉSEK:

- 1. Ismertesse milyen okból és hogyan alakult át a hatalommegosztás klasszikus elméletének alkalmazása, milyen elemekkel, intézményekkel bővült!**
- 2. Ismertesse az Országgyűlés és a Kormány viszonyát, térjen ki a hatalmi ágakra, a bizalomra és az ellenőrzésre!**
- 3. Ismertesse a köztársasági elnök és a Kormány közigazgatási viszonyát, különös tekintettel a köztársasági elnök feladat-és hatáskörére!**
- 4. Hasonlítsa össze az Állami Számvevőszék az alapvető jogok biztosának államigazgatás felett gyakorolt ellenőrző tevékenységét!**
- 5. Ismertesse a magyar közigazgatás alrendszerait, határozza meg a hasonlóságokat és különbségeket, valamint jellemezze a kapcsolatukat!**
- 6. Határozza meg a decentralizált szervek és a dekoncentrált szervek közös sajátosságait és különbségeiket!**
- 7. Csoportosítsa az államigazgatási szerveket és határozza meg az elhatárolás alapját, valamint hozzon példát az egyes szervtípusokra!**
- 8. Határozza meg az irányítás fogalmát, eszközeit, jellemzőit és típusait!**
- 9. Határozza meg a Kormány fogalmát, funkcióit és összetételét, röviden jellemezze a miniszterelnök kiemelkedő szerepét!**
- 10. Mutassa be a Kormány működését (kormányülés), döntéshozatalát és ügyrendjét!**
- 11. Jellemezze a Kormány üléseinek előkészítési folyamatát, mutassa be a Közigazgatási Államtitkári Értekezletet!**
- 12. Határozza meg a kormánybiztos fogalmát, funkcióit és jellemzőit!**
- 13. Határozza meg a kormánybiztos és a Kormány többi segédszerve közötti különbségeket és az azonosságait!**
- 14. Mutassa be a minisztérium vezetési struktúráját és belső szervezeti felépítését!**
- 15. Mutassa be a Miniszterelnökség szervezeti felépítését és vezetési struktúráját!**
- 16. Ismertesse a helyi önkormányzatok által ellátott államigazgatási feladatok szervezeti kereteit és főbb szabályait!**
- 17. Mutassa be a kormányhivatal vezetési és szervezeti struktúráját!**
- 18. Mutassa be a járási hivatal jogállását, vezetését és szervezeti felépítését, valamint feladatkörét!**
- 19. Ismertesse a közigazgatás alapfunkcióit, állandó és változó funkcióit, valamint ezek összefüggéseit!**

20. **Csoportosítsa az államigazgatási tevékenységfajtákat!**
21. **Határozza meg a hatósági felügyelet típusait és jellemezze az egyes típusokat!**
22. **Határozza meg a nemzeti vagyon fogalmát, jellemzőit és kategorizálja a vagyonelemeket!**
23. **Ismertesse a szervezeti és működési szabályzatra vonatkozó jogi szabályozást és főbb elemeit!**
24. **Ismertesse a zárt rendszerű közigazgatási személyzeti politikát!**
25. **Ismertesse a közigazgatási személyzeti politika nyitott rendszerét!**
26. **Ismertesse a közigazgatási személyzeti politika magyarországi fejlődését 1867-től, és röviden jellemezze a hét főbb korszakot!**
27. **Mutassa be az államigazgatási dolgozó fegyelmi felelősségének szabályait, és a kiszabható fegyelmi büntetéseket!**
28. **Mutassa be az államigazgatási dolgozó kárfelelősségének feltételeit, a kimentési okokat és típusait!**
29. **Jellemezze a vezetői eredményfelelősséget különös tekintettel a jogi felelősségtől való különbözőségére!**
30. **Jellemezze az új közmenedzsment reformirányzatát, mutassa be kialakulásának okait, szakaszait!**
31. **Mutassa be az Európai Közigazgatási Tér fogalmát és sorolja fel az európai közigazgatási alapelveket!**

10 PONTOS KÉRDÉSEK:

1. **Ismertesse a hatalommegosztás klasszikus elméletét!**
2. **Határozza meg, hogy mit jelent a fékek és ellensúlyok rendszere!**
3. **Határozza meg, hogy mit jelent az igazgatási hatalom elmélete és milyen történelmi kontextusban jelent meg!**
4. **Jellemezze a Kormány és az államigazgatás viszonyát!**
5. **Ismertesse az igazságszolgáltatás és az államigazgatás viszonyát!**
6. **Ismertesse az ügyészség és az államigazgatás viszonyát!**
7. **Ismertesse a helyi önkormányzatok felett gyakorolt törvényességi felügyelet rendszerét: nevezze meg a feladat- és hatáskörrel rendelkező állami szerveket és főbb feladataikat!**
8. **Mutassa be a magyar kormányzati rendszer és az államigazgatás fejlődésének történetét a kiegyezéstől 1989-ig és röviden jellemezze az egyes korszakokat különös tekintettel a kormányformára!**
9. **Határozza meg, hogy milyen előnyei, illetve hátrányai vannak a decentralizáció alkalmazásának a közigazgatásban!**
10. **Csoportosítsa az államigazgatási szerveket! Sorolja fel az egyes szervtípusokat!**
11. **Határolja el egymástól az irányítást, a felügyeletet és az ellenőrzést!**
12. **Határozza meg, hogy mely területszervezési döntések tartoznak az Országgyűlés, valamint a köztársasági elnök feladat- és hatáskörébe!**

13. Jellemezze a Kormány kabinetjeit a következő szempontok szerint: funkció, összetétel, működés!
14. Jellemezze a kormánybizottságot a következő szempontok szerint: feladat, összetétel, működés!
15. Határozza meg az interminiszteriális bizottság fogalmát és funkcióit és jellemzőit!
16. Mutassa be az államtitkár jogállását (feladatai, kinevezése, megbízatásának megszűnése)!
17. Mutassa be a közigazgatási államtitkár jogállását (feladatai, kinevezése)!
18. Mutassa be a helyettes államtitkár jogállását (feladatai, kinevezése)!
19. Határozza meg a kormányzati főhivatalok és a központi hivatalok közötti azonosságokat!
20. Határozza meg a kormányzati főhivatalok és a központi hivatalok közötti különbségeket!
21. Határozza meg az autonóm államigazgatási szervek sajátosságait!
22. Mutassa be, hogy mi indokolja a helyi önkormányzatok államigazgatási feladatellátását!
23. Sorolja fel a kormányhivatal főbb feladat- és hatásköreit!
24. Határozza meg, hogy milyen elvárások fogalmazódnak meg a közigazgatással szemben a demokratikus jogállamban!
25. Hasonlítsa össze az közintézeti és a közüzemi típusú szerveket! Határozza meg az azonosságokat és a különbségeket!
26. Ismertesse, hogy milyen törekvések voltak az államigazgatási feladatok felmérésére és milyen eredményt hoztak ezek!
27. Ismertesse, hogy mit jelent a POSDCORB betűszó és mi a jelentősége?
28. Ismertesse a hatékony igazgatás modelljét és ennek kritikáját!
29. Határozza meg az államigazgatási hatósági jogalkalmazás fogalmát és jellemzőit!
30. Határozza meg a hatósági felügyelet fogalmát és jellemzőit!
31. Határozza meg, hogy miben különbözik a kiadmányozás a hatáskörtől!
32. Ismertesse az objektív felelősség fogalmát és jellemzőit az államigazgatási dolgozók vonatkozásában! Példákat is mutasson be!
33. Határozza meg az államigazgatási dolgozó fegyelmi és kártérítési felelőssége közötti különbségeket!
34. Jellemezze az államigazgatási dolgozók büntetőjogi felelősségét és röviden mutassa be az egyes csoportjait!
35. Határozza meg az – általában vett - jogi felelősség fogalmát, mutassa be rendszerét, típusait és jellemzőit!
36. Határozza meg a közszolgálati etikai felelősség fogalmát és funkcióit!
37. Jellemezze – általában véve - az utóbbi évtizedek globális közigazgatási reformirányzatait, különös tekintettel sikeresség feltételrendszerére és nevezze meg a fontosabb reformirányzatokat!
38. Ismertesse, hogy mi jellemzi a Good Governance (jó kormányzás) irányzatot!
39. Ismertesse, hogy miben áll a neo-weberer állam és közigazgatás lényege!

40. Ismertesse a közigazgatás-fejlesztésben részt vevő nemzetközi szervezetek tevékenységét, típusait és minden típusra írjon legalább 1-1 példát!
41. Ismertesse, hogy az Európai Unió milyen kötelezettségeket ír elő a tagállamok számára közigazgatásuk kialakítása tekintetében!
42. Soroljon fel 10 olyan célkitűzést (területet/lépést/intézkedést), amelyek az ezredforduló utáni közigazgatás-fejlesztés nemzetközi gyakorlatára jellemzőek!
43. Mutassa be a Magyar Programok 'Személyzet' beavatkozási területét és nevesítsen négy intézkedést, amely a programok szellemében valósult meg az utóbbi években!
44. Nevezze meg és röviden ismertesse a magyar közigazgatásban 2010 óta meghirdetett jelentős és átfogó közigazgatás-fejlesztési programokat, azok célját, szempontjait, intézkedési területeit!

5 PONTOS KÉRDÉSEK:

1. Határozza meg, hogy mit jelent a municipiális hatalom és milyen történelmi kontextusban jelent meg!
2. Ismertesse, hogy mely államigazgatási, illetve közigazgatási normatív aktusok képezik utólagos normakontroll tárgyát és mely szervek bírálják el ezeket!
3. Ismertesse az alapvető jogok biztosa és az államigazgatás viszonyát, valamint az alapvető jogok biztosa által alkalmazható eszközöket!
4. Ismertesse az Állami Számvevőszék és az államigazgatás viszonyát, valamint az Állami Számvevőszék által alkalmazható eszközöket!
5. Ismertesse, hogy mi jellemzi a helyi önkormányzatokat megillető véleményezési és javaslattételi jogot, továbbá fejtse ki azok tartalmát!
6. A magyar közigazgatás két alrendszere között a relatív szétválasztásuk ellenére vannak kapcsolódási pontok. Nevezze meg ezeket!
7. Határozza meg a tutela fogalmát!
8. Soroljon fel ötöt a Kit.-ben meghatározott, kormánytisztviselőre vonatkozó hivatás-etikai alapelvekből!
9. Határozza meg Miniszterelnöki Kabinetiroda jogállását és funkcióit!
10. Ismertesse, hogy milyen előnyökkel, illetve hátrányokkal jár a centralizáció a közigazgatásban!
11. Foglalja össze, hogy mit kell tudni az illetékességről!
12. Mutassa be a közigazgatási és területfejlesztési miniszter kormányhivatal felett gyakorolt irányítási jogkörét!
13. Mutassa be a szakmai irányító miniszterek irányítási jogosítványait a kormányhivatal felett gyakorolt irányítási jogkörben!
14. Határozza meg az irányítás fajtáit az irányítás irányultsága alapján
15. Határozza meg, hogy miben mutatkoznak meg az irányítás és a vezetés azonosságai és különbségei!
16. Mutassa be a Miniszterelnökség jogállását és funkcióit!
17. Jellemezze a tárca nélküli minisztert!
18. Sorolja fel a Kormány segédszerveit!

19. Sorolja fel, hogy - formáját tekintve – milyen döntéseket hozhat a Kormány!
20. Határozza meg, hogy milyen a Kormány ülésével kapcsolatos, lényeges döntési jogosítványai vannak a miniszterelnöknek!
21. Ismertesse, hogy hogyan határozza meg a közigazgatás funkcióit a szociológia!
22. Ismertesse, hogy milyen lehetséges értelmezésekben jelenik meg az államigazgatás funkciójaként a végrehajtás és mit értünk annak tartalmán!
23. Ismertesse, hogy milyen módszerrel határozható meg az államigazgatási feladatok köre!
24. Soroljon fel legalább 5 olyan hatáskört, amelyet az Áht. határoz meg és alkalmazható a költségvetési szerv irányítása során!
25. Nevezze meg a közszolgáltatások ellátásának lehetséges formáit!
26. Határozza meg a szervezeti és működési szabályzat fogalmát és funkcióját!
27. Határozza meg az ex lege szabályozási mód fogalmát!
28. Határozza meg az intézeti típusú szerv fogalmát, típusait és az elhatárolás alapját!
29. Határozza meg az államigazgatási jogalkalmazás fogalmát!
30. Foglalja össze, hogy mit kell tudni a hatáskör-átruházás tilalmáról és a szubdelegálás tilalmáról!
31. Határozza meg a hatáskör és a feladatkör fogalmát, valamint jellemzőiket!
32. Határozza meg az államigazgatás jogalkotó tevékenységét szűk és tág értelemben!
33. Határozza meg az államigazgatási tevékenységfajta fogalmát!
34. Határozza meg a közigazgatási személyzeti politika fogalmát!
35. Határozza meg, hogy mit értünk a közigazgatási pálya biztonságán!
36. Határozza meg, hogy mit nevezünk asszimilációs rendszernek és differenciált rendszernek, és miben különböznek egymástól!
37. Ismertesse, hogy mit jelent a közigazgatási pálya nyitottsága és mi a jelentősége!
38. Jellemezze a közigazgatási személyzeti politika 1867 és 1945 közötti korszakát!
39. Jellemezze a közigazgatási személyzeti politika 1945 és 1949 közötti korszakát!
40. Jellemezze a közigazgatási személyzeti politika 1949 és 1957 közötti korszakát!
41. Jellemezze a közigazgatási személyzeti politika 1957 és 1989 közötti korszakát!
42. Jellemezze a közigazgatási személyzeti politika 1992 utáni korszakát!
43. Sorolja fel az államigazgatási dolgozók felelősségi alakzatait!
44. Határozza meg a kormányzati szolgálati jogviszony fogalmát!
45. Határozza meg a kormányzati szolgálati jogviszony főbb jellemzőit - különösen a felelősség szempontjából - a munkajoghoz hasonlítva!
46. Határozza meg a vis maior fogalmát és jelentőségét!

- 47. Határozza meg az etikai vétség fogalmát az államigazgatásban!**
- 48. Határozza meg a hivatásetikai normák funkcióját!**
- 49. Néhány mondatban indokolja, miért szükséges a közigazgatás fejlesztése!**
- 50. Határozza meg az adminisztratív konvergencia fogalmát és jellemezze a jelenséget!**
- 51. Fejtse ki néhány mondatban, milyen szerepet töltenek be a nemzetközi szervezetek a közigazgatás-fejlesztésben!**
- 52. Röviden ismertesse a Helyi Önkormányzatok Európai Chartáját és az Európa Tanács ezzel kapcsolatos szerepét!**
- 53. Ismertesse, hogy miben jelölte meg az MP 12.0 az MP 11.0 kritikáját!**
- 54. Határozza meg a Magyar Kormánytisztviselői Kar jogállását és főbb – a Kit-ben meghatározott - feladatait!**